

Til lovforslag nr. L 119. Betænkning afgivet af Retsudvalget den 22. maj 2003

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af adoptionsloven

(Adgang til stedbarnsadoption for registreret partner fra barnets fødsel)

[af Pernille Rosenkrantz-Theil (EL) og Line Barfod (EL)]

1. Ændringsforslag

Der er af Enhedslisten stillet 1 ændringsforslag.

2. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 11. december 2002 og var til 1. behandling den 16. januar 2003. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Retsudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 4 møder.

Skriftlige henvendelser

Udvalget har i forbindelse med udvalgsarbejdet modtaget skriftlige henvendelser fra Landsforeningen Adoption og Samfund og Landsforeningen for Bøsser og Lesbiske. Justitsministeren har over for udvalget kommenteret de skriftlige henvendelser til udvalget.

Deputationer

Endvidere har Landsforeningen for Bøsser og Lesbiske mundtligt over for udvalget redegjort for sin holdning til lovforslaget.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 5 spørgsmål til justitsministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret.

3. Indstillinger og politiske bemærkninger

Et *flertal* i udvalget (S, V, DF, KF og KRF) indstiller lovforslaget til *forkastelse*. Flertallet vil stemme imod det stillede ændringsforslag.

Dansk Folkeparti bemærker, at Dansk Folkepartis familiepolitik er klar. Den bygger på en traditionel familie med en mand og en kvinde samt de børn, som de får sammen eller fører sammen. Dansk Folkeparti kan ikke støtte, at børn inddrages i andre former for samliv, da børnene ofte ikke har nogen mulighed at vælge, om de vil indføres i et homoseksuelt parforhold eller ej. Dansk Folkeparti anerkender og accepterer, at nogle mennesker ønsker at leve i homoseksuelle forhold. Det er uproblematisk for Dansk Folkeparti, men Dansk Folkeparti finder ikke, at det er et gode for et barn i opvæksten kun at vokse op med to kvinder eller to mænd, også selv om disse hver især absolut kan være lige så kvalificerede til at opdrage børn som alle andre.

Et *mindretal* i udvalget (SF, RV og EL) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med det stillede ændringsforslag.

Tjóðveldisflokkurinn, Inuit Ataqatigiit og Si-umut var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Ændringsforslag

Af et *mindretal* (EL), tiltrådt af et *mindretal* (SF og RV):

Til § 1

1) Efter det i *nr. 1* foreslåede § 8, *stk. 2, 2. pkt.*, indsættes som nye punktummer:

»Hvis en mand i en sag omfattet af 2. pkt. anmoder om at få prøvet, om han er barnets far, jf. børnelovens § 6, stk. 1, indbringer statsamtet sagen for domstolene, som træffer afgørelse om faderskabet. Hvis manden, jf. 3. pkt., dømmes som far, afsiger retten dom om retsvirkningerne af stedbarnsadoptionen, jf. 2. pkt.«

[Behandlingen af sager, hvor en mand anmoder om at få prøvet, om han er barnets far]

Bemærkninger

Til nr. 1

Efter adoptionslovens § 8, stk. 2, kan samtykke ikke modtages før 3 måneder efter barnets fødsel, medmindre ganske særlige forhold foreligger. Baggrunden herfor er, at forældrene skal have mulighed for at træffe beslutningen om adoption på et velovervejede grundlag. Det er imidlertid et problem for homoseksuelle par, der venter barn, at (stedbarns)adoption ikke kan finde sted inden 3 måneder efter barnets fødsel. Dette tidsrum giver anledning til utryghed og usikkerhed, herunder bl.a. med hensyn til retstillingen for den potentielle adoptant, såfremt den biologiske mor dør inden 3-måneders-friestens udløb. På trods af at der er tale om en planlagt familieførøgelse, og at der ikke er nogen tvivl om, hvem der skal være barnets forældre, er det alligevel ikke muligt for den biologiske mors partner at blive forælder fra barnets fødsel.

Justitsministeren har i besvarelsen af spørgsmål 3, jf. L 119 – bilag 7, oplyst, at det er forudsat i forarbejderne til børneloven, at en adoption som udgangspunkt først bør gennemføres, når faderskabet er fastslået. Herved sikres det, at barnets far får mulighed for at udtale sig om adoptionsspørgsmålet, og hvis faderen siger nej, gennemføres adoptionen som udgangspunkt ikke. I de tilfælde, hvor faderen ikke modsætter sig adoption, sikres det herved, at faderskabet regi-

streres, således at barnet senere, hvis det ønsker det, kan få oplyst, hvem dets genetiske far er.

Det fremgår endvidere af svaret, at i de tilfælde, hvor der ikke er oplyst nogen mulig far til barnet, er det i forarbejderne til børneloven forudsat, at en stedbarnsadoption som udgangspunkt ikke bør gennemføres før 6 måneder efter barnets fødsel. Det skyldes, at en mand, der har haft et seksuelt forhold til moderen i den periode, hvor hun blev gravid, ifølge børnelovens § 6 har ret til at få prøvet, om han er far til barnet, hvis han anmoder om det inden 6 måneder fra fødslen.

Det er under behandlingen af lovforslaget blevet fremført, at lovforslaget vil medføre, at retten efter børnelovens § 6 gøres illusorisk.

Enhedslisten finder, at der med hensyn til stedbarnsadoption for registreret partner fra barnets fødsel i praksis kun helt undtagelsesvis vil kunne opstå et situation, hvor lovforslaget kommer til at kollidere med børnelovens § 6. For det første er det en betingelse for stedbarnsadoption fra barnets fødsel, at der forligger et registreret partnerskab. For det andet vil kvinden oftest være blevet gravid ved insemination med anonym donorsæd, hvor der således kun er den biologiske mor til at give samtykke. Børnelovens § 6 om en mands ret til at få prøvet, om han er far til et barn, hvis han har haft et seksuelt forhold til moderen i den periode, hvor hun blev gravid, forekommer derfor irrelevant i disse situationer.

For at imødekomme den fremførte indvending mod lovforslaget om, at retten efter børnelovens § 6 med lovforslaget gøres illusorisk, fremsætter Enhedslisten imidlertid dette ændringsforslag. Efter ændringsforslaget fastholdes, at der i registreret partnerskab kan ske stedbarnsadoption fra barnets fødsel, at retsvirkningerne af stedbarnsadoption træder i kraft fra dette tidspunkt, og at den biologiske mors partner dermed bliver forælder til barnet fra barnets fødsel. Hvis der herefter opstår den – efter forslagsstillernes vurdering yderst sjældne – situation, at en mand efter fødslen, men inden 6 måneder fra fødslen, anmoder om at få prøvet, om han er barnets far, jf. børnelovens § 6, stk. 1, indbringer statsamtet sagen for domstolene, som træffer afgørelse om faderskabet. Hvis manden dømmes som far, afsiger retten tillige dom om de fremtidige retsvirkninger af stedbarnsadoptionen.

Inge Dahl-Sørensen (V) Birthe Rønn Hornbech (V) nfmd. Karsten Nonbo (V) Freddy Dam (V)
Per Dalgaard (DF) Peter Skaarup (DF) Helge Adam Møller (KF) Lars Barfoed (KF)
Jann Sjursen (KRF) Frode Sørensen (S) Lissa Mathiasen (S) Morten Bødskov (S)
Per Kaalund (S) Sandy Brinck (S) Anne Baastrup (SF) fmd. Elisabeth Arnold (RV)
Line Barfod (EL)

Tjóðveldisflokkurin, Inuit Ataqatigiit og Siumut havde ikke medlemmer i udvalget.

Folketingets sammensætning

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	56*	Enhedslisten (EL)	4
Socialdemokratiet (S)	52	Kristeligt Folkeparti (KRF)	4
Dansk Folkeparti (DF)	22	Tjóðveldisflokkurin (TF)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	16	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	12	Siumut (SIU)	1
Det Radikale Venstre (RV)	9	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	1

* Heraf 1 medlem valgt på Færøerne

Oversigt over bilag vedrørende L 119

Bilagsnr.	Titel
1	Meddelelse om tidsplan for behandling af forslaget
2	Tidsplan for udvalgets behandling af forslaget
3	Spm. 1 om kollisionen med børnelovens § 6, til justitsministeren Spm. 2 om sammenstød med andre love, til justitsministeren
4	Henvendelse af 25/2-03 fra Landsforeningen for Bøsser og Lesbiske
5	Spm. 3 om kommentar til henvendelse af 25/2-03 fra Landsforeningen for Bøsser og Lesbiske, til justitsministeren
6	Svar på spm. 1 om kollisionen med børnelovens § 6, fra justitsministeren Svar på spm. 2 om sammenstød med andre love, fra justitsministeren
7	Svar på spm. 3 om kommentar til henvendelse af 25/2-03 fra Landsforeningen for Bøsser og Lesbiske, fra justitsministeren
8	Spm. 4 om kommentar til vedlagte henvendelse af 6/4-03 fra Landsforeningen Adoption og Samfund, til justitsministeren
9	Meddelelse om betækningsafgivelse den 8. maj 2003
10	1. udkast til betænkning
11	Svar på spm. 4 om kommentar til vedlagte henvendelse af 6/4-03 fra Landsforeningen Adoption og Samfund, fra justitsministeren
12	Spm. 5 om ministerens kommentar til udkast til ændringsforslag, til justitsministeren
13	Svar på spm. 5 om ministerens kommentar til udkast til ændringsforslag, fra justitsministeren